

## مروری بر عوامل مرتبط با اختلال عملکرد جنسی در بیماران زن مبتلا به

### فیبرومیالژیا

#### فروزان الیاسی<sup>۱</sup>، نجیبه محسنی<sup>۲</sup>، مرضیه عزیززی<sup>۳\*</sup>

۱. مرکز تحقیقات علوم رفتاری، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران.
۲. دانشجوی کارشناسی ارشد فناوری اطلاعات سلامت، بیمارستان زارع، ساری، ایران.
۳. دانشجوی کارشناسی ارشد مشاوره در مامائی، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده پرستاری و مامائی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران. [marziehazizi70@gmail.com](mailto:marziehazizi70@gmail.com)

**مقدمه و هدف:** فیبرومیالژیا یکی از شایع ترین اختلالات دردهای اسکلتی-عضلانی مزمن می باشد که با درد منتشر همراه با نقاط حساس متعدد مشخص می شود. کاهش میل جنسی و اختلالات برانگیختگی جنسی از اختلالات جنسی شایع در زنان مبتلا به فیبرومیالژیا می باشد. با توجه به اهمیت شناسایی اتیولوژی اختلالات عملکرد جنسی در این بیماران، مطالعه حاضر با هدف تعیین عوامل مرتبط با اختلال عملکرد جنسی در بیماران مبتلا به فیبرومیالژیا انجام شده است.

**روش کار:** مطالعه حاضر، مطالعه‌ای مروری بوده که جهت تدوین آن، پژوهشگران جستجو اولیه را در بانک اطلاعاتی اینترنتی Google Scholar و بطور اختصاصی تر در پایگاههای اطلاعاتی نظیر SID، Science Direct، Web of Science، PubMed، ProQuest با استفاده از روش Text word با کلید واژه‌های فیبرومیالژیا، اختلال عملکرد جنسی، افسردگی و عوامل مرتبط انجام دادند و مقالات مرتبط را از سال ۲۰۱۶-۲۰۰۳ انتخاب نمودند. در مجموع ۴۵ مقاله جستجو شد. پژوهشگران خلاصه کلیه مقالات جستجو شده را مطالعه نمودند و ۱۰ مقاله به دلیل نامرتب بودن حذف شد و پس از بررسی متن کامل مقالات باقی مانده، در نهایت از ۳۵ مقاله برای نگارش مطالعه حاضر استفاده گردید.

**نتایج:** عوامل مرتبط با اختلال عملکرد جنسی در بیماران مبتلا به فیبرومیالژیا در ۳ طبقه زیر سازماندهی شد. طبقه اول **مشکلات و اختلالات جسمی** (آرتريت، بی اختیاری ادرار، سندرم روده تحریک پذیر، میگرن، خستگی، درد مزمن و منتشر، اختلال خواب، سفتی عضلات و عملکرد غیر طبیعی سیستم عصبی خودکار)، طبقه دوم، **اختلالات روان پزشکی یا مشکلات روانی** (اختلالات اضطرابی نظیر پانیک و اختلال اضطراب فراگیر، افسردگی یا سابقه اختلال افسردگی اساسی، اختلال استرس پس از سانحه، اعتماد به نفس پایین، نارضایتی زناشویی، دیسترس عاطفی، سابقه سوء استفاده عاطفی یا جنسی، وقایع آسیب زا در دوران کودکی، حوادث استرس زا در زندگی، اختلال تصویر بدن و احساس غیرجذاب بودن، مشکلات حافظه و افزایش استرس و حساسیت)، و طبقه سوم **مشکلات اجتماعی** (مشکلات بین فردی و کاهش حمایت اجتماعی) می باشد.

**بحث و نتیجه گیری:** با توجه به اهمیت اختلال عملکرد جنسی در بیماران مبتلا به فیبرومیالژیا، پزشکان باید از مشکلات جنسی احتمالی در روند درمان آنان آگاه بوده و آن را بررسی نمایند. همچنین با توجه به نقش عوامل متعدد از جمله اختلالات روانی در اتیولوژی اختلال عملکرد جنسی، رویکرد درمانی چند بخشی از جمله همکاری بین روان پزشکان و سایر پزشکان توصیه می گردد.

**کلمات کلیدی:** فیبرومیالژیا، اختلال عملکرد جنسی، افسردگی، عوامل مرتبط